

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 43.098/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 11 mei 2007 door de Minister van Werk verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot uitbreiding van de toepassing van de bepalingen van de wet van 24 februari 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars tot de voetbalscheidsrechters", heeft op 31 mei 2007 het volgende advies gegeven:

Rekening houdende met het ogenblik waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht van de regering op het feit dat de ontstentenis van de controle die het Parlement krachtens de Grondwet moet kunnen uitoefenen, tot gevolg heeft dat de regering niet over de volheid van haar bevoegdheid beschikt. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe het toepassingsgebied van de wet van 24 februari 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst voor betaalde sportbeoefenaars uit te breiden tot de voetbalscheidsrechters waarvan het loon het bedrag overschrijdt dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 2, § 1, van die wet ⁽¹⁾.

2.1. Rechtsgrond voor het ontworpen besluit wordt geboden door artikel 2, § 2, van de wet van 24 februari 1978. Die paragraaf luidt:

"De Koning kan, na advies van het Nationaal Paritair Comité voor de Sport, de bepalingen van deze wet zo nodig onder door Hem te stellen voorwaarden geheel of gedeeltelijk toepasselijk verklaren op de personen die bij de voorbereiding op of de uitoefening van de sport betrokken zijn, of niet toepasselijk op de personen die onder die bepalingen vallen".

⁽¹⁾ Artikel 2, § 1, van de wet luidt:

"Onder betaalde sportbeoefenaars worden verstaan de personen die de verplichting aangaan zich voor te bereiden op of deel te nemen aan een sportcompetitie of -exhibitie onder het gezag van een ander persoon tegen loon dat een bepaald bedrag overschrijdt.

Het in het eerste lid bepaalde bedrag van het loon, zoals bedoeld in de wet van 12 april 1965 betreffende de bescherming van het loon van de werknemers, wordt jaarlijks door de Koning vastgesteld na advies van het Nationaal Paritair Comité voor de Sport".

2.2. Aangezien voetbalscheidsrechters kunnen worden beschouwd als "personen die bij de voorbereiding op of de uitoefening van de sport betrokken zijn", kan met het ontworpen besluit de toepassing van de wet van 24 februari 1978 worden uitgebreid tot die categorie van personen. Evenwel moet worden vastgesteld dat in het ontworpen besluit de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet tot die categorie wordt beperkt en bijgevolg niet wordt betrokken op andere categorieën van personen, die eveneens bij de voorbereiding op of de uitoefening van de sport betrokken zijn, zo bijvoorbeeld scheidsrechters in andere sportdisciplines dan het voetbal.

Op die wijze voert het ontworpen besluit een verschil in behandeling in tussen diverse categorieën van personen waartoe de toepassing van de wet van 24 februari 1978 kan worden uitgebreid. Dergelijk verschil kan worden aanvaard, mits het op een objectief criterium berust en redelijk verantwoord is. Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet daarenboven worden beoordeeld, rekening houdend met het doel en de gevolgen van de maatregel en met de aard van de terzake geldende beginselen. De grondwettelijk gewaarborgde beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie zijn geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

De gemachtigde ambtenaar heeft voor het gemaakte onderscheid de volgende verantwoording gegeven:

"De redelijke en objectieve verantwoording dient in dit kader gezocht te worden op organisatorisch vlak. Het organiseren van de voetbalcompetitie en het statuut van de scheidsrechters binnen deze competitie heeft een specifiek karakter, eigen aan de voetbalsector. Deze organisatie (en dit statuut) verschilt in belangrijke mate van de andere sporttakken. In dit kader kan gewezen worden op de sterkere professionalisering van het voetbal in België en op de economische belangen die spelen en die in andere sporttakken van een andere aard zijn. Daarenboven dient in de praktijk te worden vastgesteld dat de lonen van scheidsrechters van andere sporttakken, binnen de eerste klasse-competitie, niet voldoen aan het minimumbedrag om onder het toepassingsgebied van de wetgeving aangaande betaalde sportbeoefenaars te vallen, zodat de problematiek zich de facto niet stelt in verband met scheidsrechters van andere sportdisciplines.

Op formeel vlak dient te worden opgemerkt dat de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet, beperkt tot de voetbalscheidsrechters, werd doorgevoerd op expliciete vraag van het Nationaal Paritair Comité voor de sport nr. 225, d.w.z. mits akkoord van alle sporttakken die erin vertegenwoordigd zijn. Hieruit mag blijken dat een uitbreiding tot de scheidsrechters van andere sporttakken niet gewenst werd door de desbetreffende sporttakken".

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. TISON,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. R. AERTGEERTS, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 43.098/1

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre de l'Emploi, le 11 mai 2007, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "étendant aux arbitres de football l'application des dispositions de la loi du 24 février 1978 relative au contrat de travail du sportif rémunéré", a donné le 31 mai 2007 l'avis suivant:

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'État attire l'attention du gouvernement sur le fait que l'absence du contrôle qu'il appartient au Parlement d'exercer en vertu de la Constitution, a pour conséquence que le gouvernement ne dispose pas de la plénitude de ses compétences. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien des compétences ainsi limitées, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

*

* *

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

1. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis vise à étendre le champ d'application de la loi du 24 février 1978 relative au contrat de travail du sportif rémunéré aux arbitres de football dont la rémunération excède le montant qui est fixé conformément à l'article 2, § 1er, de cette loi ⁽¹⁾.

2.1. L'article 2, § 2, de la loi du 24 février 1978 procure un fondement juridique à l'arrêté en projet. Ce paragraphe s'énonce comme suit:

"Le Roi peut, après avis de la Commission paritaire nationale des Sports, rendre les dispositions de la présente loi applicables en tout ou en partie, s'il y a lieu dans les conditions qu'il détermine, aux personnes concernées par la préparation ou la pratique du sport, ou soustraire à leur application les personnes auxquelles elles s'appliquent".

⁽¹⁾ L'article 2, § 1er, de la loi s'énonce comme suit:

"Par sportifs rémunérés il faut entendre ceux qui s'engagent à se préparer ou à participer à une compétition ou à une exhibition sportive sous l'autorité d'une autre personne, moyennant une rémunération excédant un certain montant.

Le montant, visé au premier alinéa, de la rémunération telle qu'elle est définie dans la loi du 12 avril 1965 concernant la protection de la rémunération des travailleurs, est fixé annuellement par le Roi, après avis de la Commission paritaire nationale des Sports".

2.2. Dès lors que les arbitres de football peuvent être considérés comme des "personnes concernées par la préparation ou la pratique du sport", l'arrêté en projet peut étendre le champ d'application de la loi du 24 février 1978 à cette catégorie de personnes. Force est toutefois de constater que l'arrêté en projet limite l'extension du champ d'application de la loi à cette catégorie et que, dès lors, il ne porte pas sur d'autres catégories de personnes également concernées par la préparation ou la pratique du sport, comme par exemple les arbitres dans d'autres disciplines sportives que le football.

Ainsi, l'arrêté en projet instaure une différence de traitement entre diverses catégories de personnes auxquelles l'application de la loi du 24 février 1978 peut être étendue. Cette différence peut être acceptée pour autant qu'elle repose sur un critère objectif et qu'elle soit raisonnablement justifiée. L'existence d'une telle justification doit en outre s'apprécier compte tenu du but et des effets de la mesure ainsi que de la nature des principes en cause. Les principes d'égalité et de non-discrimination garantis par la Constitution sont violés lorsqu'il est établi qu'il n'existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé.

Le fonctionnaire délégué a justifié la distinction effectuée comme suit:

"De redelijke en objectieve verantwoording dient in dit kader gezocht te worden op organisatorisch vlak. Het organiseren van de voetbalcompetitie en het statuut van de scheidsrechters binnen deze competitie heeft een specifiek karakter, eigen aan de voetbalsector. Deze organisatie (en dit statuut) verschilt in belangrijke mate van de andere sporttakken. In dit kader kan gewezen worden op de sterkere professionalisering van het voetbal in België en op de economische belangen die spelen en die in andere sporttakken van een andere aard zijn. Daarenboven dient in de praktijk te worden vastgesteld dat de lonen van scheidsrechters van andere sporttakken, binnen de eerste klasse-competitie, niet voldoen aan het minimumbedrag om onder het toepassingsgebied van de wetgeving aangaande betaalde sportbeoefenaars te vallen, zodat de problematiek zich de facto niet stelt in verband met scheidsrechters van andere sportdisciplines.

Op formeel vlak dient te worden opgemerkt dat de uitbreiding van het toepassingsgebied van de wet, beperkt tot de voetbalscheidsrechters, werd doorgevoerd op expliciete vraag van het Nationaal Paritair Comité voor de sport nr. 225, d.w.z. mits akkoord van alle sporttakken die erin vertegenwoordigd zijn. Hieruit mag blijken dat een uitbreiding tot de scheidsrechters van andere sporttakken niet gewenst werd door de desbetreffende sporttakken".

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. TISON,	assesseur de la section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. R. AERTGEERTS, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. VAN VAERENBERGH.

LE GREFFIER,

LE PRÉSIDENT,

A. BECKERS

M. VAN DAMME